

Teatrul popular experimental din Atena

Reevaluări în viziune contemporană

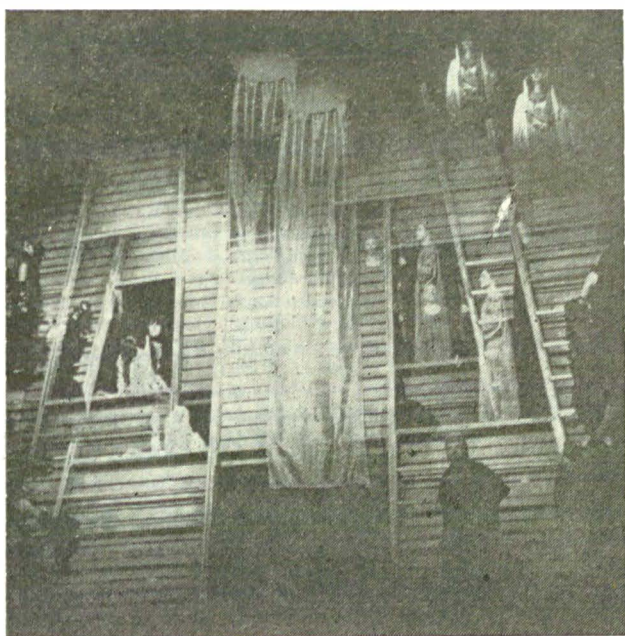
În drum spre Oradea, pentru un prietenesc schimb de reprezentații cu teatrul de acolo, Teatrul popular experimental din Atena s-a oprit la București; pe alfișul său de turneu — *Oreste* de Euripide.

Titulatura teatrului indică experimentul drept preocupare artistică dominantă. Tînăra echipă ateniană (în acest noiembrie împlinește patru ani de existență) și-a propus să cultive, pe făgașul vechilor tradiții ale teatrului elen, forme noi de expresie. Bătrîna și (cu toții am simțit-o) mai puțin izbutita piesă a lui Euripide conține valori demne să fie reevaluate din unghiul unei viziuni interpretative contemporane.

În exacerbarea miniei, a dorinței de răzbunare de care este cuprins *Oreste* (după uciderea mamei sale, urmează chinuit de erinii, să-l ucidă și pe unchiul său Menelaos), se descifrează intenția înnoitoare a marelui tragic grec, considerat ca primul scriitor modern, deoarece „sugerează că moira, destinul omului, fatum-ul latin, nu mai este o zeitățe, ci este în om și omul poate să-l minuiască după voia lui” (Ion Marin Sadoveanu), cel dintîi, deci, care, părăsînd schema mitului, introduce în teatru elemente de realism psihologic. Interesul piesei rezidă în înfățișarea amplă, la dimensiuni simbolice, a chinurilor sufletesti prin care trec *Oreste* și sora sa, *Electra*. Misterioasa lumină de pace și fraternitate emanînd din apariția, în final, a lui *Apollo*, sentimentul de eliberare și de liniște ce pogoară asupra celor zbuciumați semnifică triumful umanului în conștiința plămădită în focul luptei cu destinul advers.

Piesa lui Euripide a oferit premisa unui spectacol reprezentativ pentru programul echipei ateniene, pentru tendința regizorului și animatorului trupei, *Leonidas Trivizas*, de a lucra în maniera „teatrului total” — incluzînd și violența mijloacelor, și incandescenta trăirilor.

Montarea a impus cu precizie, cu perfecțiune tehnică, momente de mare frumusețe și eleganță, scene de dramatism, de fior tra-

Decorul spectacolului „*Oreste*” — o rafinată și expresivă monumentalitate

gic. Au existat, însă, și unele exagerări, care au umbrît sugestivitatea imaginii teatrale: ele au putut fi observate mai ales în jocul lui *Nikos Mitrogiannopoulos* (care a desenat viguros, cu forță dramatică, chipul lui *Oreste*). Interpretarea puternică, de factură realistă, trăirea intensă a *Evei Kotamanidou* au umanizat personajul *Electrei*. Profesionalismul actriței, acuitatea intelectuală și virtuozitatea ei teatrală constituie o mostră convingătoare a stilului teatral la care aspiră acest colectiv — stil caracterizat prin simplitate expresivă, prin epurarea de patetism, prin trăirea convingătoare a sentimentului tragic. La unison cu acest joc modern, compus cu inteligență și luciditate, au fost și interpretii lui *Tyndar* și *Menelaos* — *Nikos Sciadas* și *Gheorghios Kentros*.

În evoluția corului, conceput ca un grup muzical-coregrafie ai cărui membri (fie individual, fie în grup) sînt chemați să recite, să cînte și să danseze, rememorînd ritualuri străvechi și ceremonii de sorginte folclorică, ne-a plăcut să vedem fuziunea elementului tradițional cu cel modern.

Decorul simplu și ingenios al lui *Gheorghios Patsas* (un uriaș plan înclinat, din lemn, aproape vertical, pe înălțimea scenei) conferă montării o rafinată și expresivă monumentalitate.

V. D.